

ارزیابی صحت ترجمه در اولین دایرة المعارف و فرهنگ لغت چند زبانه آنلاین فیزیک پزشکی، EMITEL

بهروز رسولی^۱، سید ربیع مهدوی^۲، علی محمود پاشازاده^۳

۱- گروه رادیولوژی، دانشکده علوم پزشکی بهبهان، بهبهان، ایران ۲- گروه فیزیک پزشکی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران ۳- مرکز تحقیقات پزشکی هسته‌ای خلیج فارس، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، بوشهر ایران

(*rasuli-b@ajums.ac.ir)

چکیده

مقدمه: یکی از این پروژه‌های آموزشی آنلاین EMITEL نام دارد که در سال ۲۰۰۶ در خلال کنگره جهانی فیزیک پزشکی در کره جنوبی مسئولیت آن به سازمان بین‌المللی فیزیک پزشکی (IOMP) واگذار شد. EMITEL یک فرهنگ لغت و دایرة المعارف آنلاین فیزیک پزشکی است که ترجمه به ۲۹ زبان را شامل می‌شود. زبان فارسی یکی از این زبان‌ها می‌باشد. ایجاد تعامل بین برگردان دقیق لغت به زبان فارسی و رایج بودن واژه ترجمه شده در جامعه علمی آن حیطه تخصصی، همواره از مشکلات پیش روی مترجمین فارسی زبان بوده است. تاکنون ارزیابی از میزان صحت لغات ترجمه شده به زبان فارسی در فرهنگ لغت آنلاین EMITEL صورت نگرفته است. بر این اساس هدف از این مطالعه مقایسه ترجمه صحیح و رایج در جامعه فیزیک پزشکی ایران با ترجمه موجود در وب سایت مذکور می‌باشد.

مواد و روش‌ها: با توجه به عدم دسترسی به پایگاه اطلاعاتی شامل همه لغات، جهت مقایسه ترجمه‌ها از روش جستجوی لغات بر اساس کلید واژه‌ها استفاده شد. به طوری که کلیدواژه‌های "Image"، "Radiation"، "Dose"، "Radiotherapy"، "Imaging"، "Ultrasound"، "Protection"، "MRI"، "Radiobiology"، "CT Scan"، "Film"، "PET" و "Detector" انتخاب و از بخش Encyclopedia وب سایت EMITEL مورد بررسی قرار گرفتند. جمعیت لغات مورد مطالعه قریب به ۵۰۰ لغت بود. لغات موجود در وب سایت از دو جنبه "ترجمه صحیح" و "ترجمه رایج" مورد بررسی قرار گرفته اند.

نتایج: تعدادی از لغات کاملاً به صورت تحت الفظی ترجمه شده‌اند. برخی از لغات نیز اشتباه ترجمه شده و در تعدادی غلط املایی به چشم می‌خورد. در همه موارد واژه جایگزین پیشنهاد شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: EMITEL یک پروژه نوپا می‌باشد که بیشتر از ۴ سال از عمر نسخه جدید آن نمی‌گذرد. عدم به روزرسانی بخش فارسی منشاء بسیاری از ترجمه‌های اشتباه و غلط‌های املایی می‌باشد. از طرف دیگر مترجمین بخش فارسی عمدتاً متخصص در زمینه فیزیک هسته‌ای می‌باشند که می‌تواند منجر به عدم آشنایی با واژه‌های معادل فارسی در زمینه فیزیک پزشکی شده باشد.

EMITEL، فرهنگ لغت فیزیک پزشکی، دایرة المعارف آنلاین، IOMP

کلمات کلیدی